

Goigs de la Mare de Déu de l'Esperança

antigament
venerada
en la seva capella

del terme de
GURB
(Bisbat de Vic)

Oh Princesa, en qui descansa
Déu-Infant, Rei de l'amor:

*Logri en Vós nostra esperança
les promeses del Senyor.*

Oh miracle sens igual
que ha tornat la terra en cell!
Una Verge d'Israel
concebé a Déu Immortal;
aqueix fou el gran senyal
que mostrava al Redemptor.

Logri en Vós...

El misteri preanunciat
s'ha complert; el Verb del Pare
ve del Cel a dir-vos Mare,
com rosada sobre el prat;
com un liri immaculat
que ha florit en vostre cor.

Logri en Vós...

L'Àngel Sant que en nom de Déu
us cantà: «de gràcia plena»,
a Josep lliurà de pena
quan son dubte fou més greu;
aquell cèlic «no temeu»
li fià el més gran tresor.

Logri en Vós...

L'Esperit vivificant
us ha fet Mare Divina,
Oh Puríssima Petxina
que estotjeu a Déu-Infant!
Eixa Perla fulgurant
us rubleix de resplandor.

Logri en Vós...

Nau excelsa que bogant
per la mar d'ones de fel
porteu dolç, més que la mel,
el Pa d'Àngels sacrosant;
nostre cor l'està esperant,
puix sens Ell de fam es mor.

Logri en Vós...

Mare sou de l'Immortal
Rei dels segles, invisible;
Vos el deu al món passible
per remei de nostre mal.
Feliç culpa original
que ens mereix tal Redemptor!

Logri en Vós...

El Factor de terra i cel
vingué a Vós, i d'aquell dia
es compleix, oh Mare pia,
que dels monts destilla mel;
l'enyorat Emmanuel
porta als homes la dolçor.

Logri en Vós...

Jardí clos, Cel animat,
Paradís, Font segellada,
Oh Maria Immaculada!
Temple sou, santificat
per l'Augusta Trinitat:
Pare, Fill i Sant Amor.

Logri en Vós...

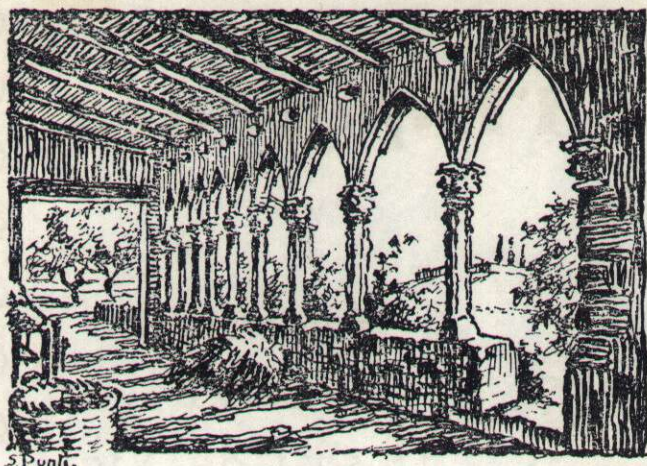
Puix sou Astre de bonança
que brilleu en la foscor,

*Logri en Vós nostra esperança
les promeses del Senyor.*

¶ L'Esperit Sant davallarà damunt Vós. - ¶ I la virtut de l'Altíssim us ombrejarà.

OREMUS

Oh Déu, que del si de Maria Verge, per l'anunci de l'Àngel, volguéreu que el Verb prenguéss carn humana, concediu als vostres servents que així com confessem Maria veritable Mare de Déu, siguem ajudats per la seva intercessió davant Vós. Pel mateix Crist, Senyor nostre. Així sia.

La Mare de Déu de l'Esperança de Gurb

Tot aquell que transiti per la carretera N-152 veurà, a tocar de la terma del km. 69, rebassat ja Vic per l'exterior, en l'entreforc de la carretera que va de la ciutat a Sant Bartomeu del Grau, una espaiosa edificació amb un gran pati central tancat per un barri. Aquesta edificació i les terres que l'envolten, és coneguda actualment per l'Esperança, i radica en terme de Gurb, just al límit que termeneja amb el de Vic.

Vegem-ne breument la història.

L'any 1399, un ciutadà, Pere de Prixana, del qual només en sabem que vivia al mas Prixana, de Gurb, va sol·licitar permís al bisbe de Vic per a edificar una capella sota l'advocació de l'Esperança, de la qual n'era particularment devot. Obtingut el permís, l'obra va començar-se tot seguit, però no devia oferir seguretats de continuïtat, puix el bisbe ben aviat ordenà la suspensió de les obres per la poca garantia que li oferia el patrimoni de l'esmentat Pere de Prixana. Tres anys més tard, o sigui l'any 1402, el bisbe que succeí a l'anterior autoritza la continuació de les obres de l'Esperança amb la condició que la capella quedi subjecta a la jurisdicció parroquial de Vic.

En Pere de Prixana, probablement home de pocs cabals però molt obstinat en els seus propòsits, continua l'edificació i comença a gestionar prop del bisbe i del Capítol el trasllat de la propietat de la capella als carmelites, els quals no tenien encara casa a Vic. Aquests hi arribaren el febrer del 1406, i prèvia concòrdia sobre els drets de la Catedral, s'installaren a la Capella de l'Esperança, que ja devia tenir conclosa la seva construcció. Però aquesta devia ser de poca amplitud i de gran pobresa, sense apenes casa per a residència conventual, i al cap de pocs anys trobem els carmelites maldant per a passar a Vic, aprofitant una deixa que els era interessant, no obstant l'oposició dels canonges que posen traves al seu trasllat. Finalment, i després de vèncer un complicat entrellat de dificultats, els carmelites obtenen del Papa Benet XIII el desitjat permís malgrat nous entrebancs que difereixen l'autorització. Aquesta és aconseguida, finalment, amb la condició de què el convent on anessin fos fora muralla, al carrer de Gurb. L'any 1418, doncs, l'ermita i casal de l'Esperança foren abandonats, prenent-ne possessió el bisbe el 19 de novembre de l'any següent.

La capella de la Mare de Déu de l'Esperança quedà regida per un rector, que l'any 1446 era un tal Galceran Foguet, el qual rebia dels marmessors del seu antecessor en el càrrec una quantitat de diner per a l'obra i reparació de la capella i la seva casa. La vida d'aquesta capella fou molt migrada, puix s'esqueia lluny de poblat i sense vida parroquial.

L'obra sofriria una gran reforma —millor dit, una renovació total— a primeries del segle XVI, l'any 1507, reforma que encara durava pel maig del 1510, segons es desprèn d'un contracte d'aquesta data sobre diverses obres, que ens revelen una gran activitat constructora.

D'aquesta època podríem dir que n'és tota l'obra gòtica —ben poca, certament— que encara en resta. La nova construcció era de planta quadrada amb quatre voltes sostingudes per un pilar central. Tenia campanar que s'enfilava setze pans més amunt de la coberta de l'església.

L'any 1532 va fundar-se, sufragat per Francesc de Litago, un benifet per a la continuació del culte a la Mare de Déu de l'Esperança. Aquest benifet o capellania fou unit en 1533 al de sant Miquel de la Catedral, i serví pel mestre de cant. Encara l'any 1645 el prevere Andreu Tomàs hi fundava un personat sota la invocació de la Mare de Déu de l'Esperança, de Sant Joan Baptista i de Sant Andreu.

De l'època de la reforma del segle XVI correspondria la imatge —probablement no pas la primitiva— de la Mare de Déu de l'Esperança que allí es venerava, una reproducció més o menys afortunada de la qual havíem vist fins fa poc en una fornícula de l'actual edifici. La imatge original, però, és al Museu Diocesà de Vic, i la reproduïm en la capçalera d'aquests Goigs. Medeix 0,87 m. La Verge està asseguda en un bancal sostingut per quatre columnetes i cobert amb coixí. L'actitud dels seus braços i alguns altres detalls escultòrics i d'ornamentació ens fan pensar que, en un principi, no portaria el Nen Jesús. I ben mirat no tindria res d'estrany, doncs correspondria més fidelment al tipus iconogràfic de l'Esperança.

Al segle XVIII, la capella degué passar mals moments, a jutjar per l'amonestació del bisbe Ramon de Marimon, l'any 1724, i la del bisbe Sarmentero, l'any 1765, aquest urgint la reparació de la capella i dient que si així no es fa, que es tanqui la Capella i que, aleshores, la imatge i tots els objectes del culte passin a l'església de Gurb.

La desamortització del segle passat posà en venda la capella, que quedà abandonada. Després de passar per diverses mans, l'any 1921 n'eren propietàries de la capella i la casa les monges sacramentàries de Vic, que varen desvirtuar considerablement la seva estructura i utilització.

Durant la guerra de l'any 1936 encara s'hi varen fer més atropells, i avui ja no és identificable el que va ésser església —que va convertir-se parcialment en celler. Queda encara algun vestigi de l'edificació del segle XVI, i de les nou arcades gòtiques del claustre construït l'any 1513, solament se'n conserven només dues, formant una glorieta quadrada, aprofitant també alguns elements d'altres dues arcades. Encapçalem aquestes ratlles amb un dibuix de dit claustre, tal com era a primeries d'aquest segle. Adossat a aquesta glorieta hi ha el pou i una pica. Alguns dels capitells del claustre i altres pedres esculpides de la capella i convent són al Museu de Vic.

Aquesta finca va ser durant uns anys Granja Experimental de la Diputació de Barcelona. També hi radicà la "Hermandad de Labradores y Ganaderos" i, ara, finalment, és propietat de l'Ajuntament de Gurb, que hi té una família-resident allí des de fa molts anys— que mena l'explotació agrícola i ramadera de la finca.